

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 765/2567

นางสาว ห. โดยนาย ข. ผู้เข้าดำเนินคดีต่างผู้ตายโจทก์ นางสาว พ. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 268, ป.วิ.อ. มาตรา 186, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4, ป.วิ.อ. มาตรา 227/1, ป.วิ.อ. มาตรา 226/5, ป.วิ.อ. มาตรา 227

ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลอุทธรณ์ภาค 6 เห็นพ้องด้วยกับศาลชั้นต้นในการรับฟังพยานหลักฐาน แล้วนำมาวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมายแล้ว แม้ข้อเท็จจริงซึ่งพิจารณาได้ความและเหตุผลแห่งคำวินิจฉัย รวมทั้งบทมาตราที่ยกขึ้นปรับตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 จะเป็นอย่างเดียวกับคำพิพากษาศาลชั้นต้น ก็ไม่ถือว่าเป็นการคัดลอกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและเป็นคำพิพากษาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย คำเบิกความของโจทก์ในคดีแพ่งอื่น มิได้เบิกความต่อหน้าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีนี้ จำเลยที่ 2 และที่ 3 ไม่มีโอกาสถามค้าน จึงมีน้ำหนักน้อย ฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ปลอมและใช้หนังสือมอบอำนาจปลอม ศ. และ อ. เจ้าพนักงานที่ดิน เป็นผู้บอกให้จำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อ และข้อความตามหนังสือมอบอำนาจและสัญญาขายฝากเป็นไปตามระเบียบของกรมที่ดินที่จัดทำขึ้นเพื่อป้องกันการฟ้องร้องเจ้าพนักงานที่ดินให้รับผิดชอบในภายหลังเท่านั้น เมื่อบันทึกถ้อยคำดังกล่าวเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งกรมที่ดินเพื่อป้องกันมิให้กรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินถูกฟ้องร้องให้รับผิดชอบทางแพ่ง จึงมิใช่บันทึกถ้อยคำตามนัยแห่งกฎหมายหรือตามหน้าที่ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งเนื้อความแห่งบันทึกถ้อยคำยังมีข้อความว่าถ้าเกิดความผิดพลาดเพราะผิดตัวเจ้าของ จำเลยที่ 3 ขอรับผิดชอบเองทั้งสิ้น เมื่อโจทก์ได้ลงลายมือชื่อตามหนังสือมอบอำนาจจริง แม้ความจริงโจทก์ไม่ได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าจำเลยที่ 3 การกระทำของจำเลยที่ 3 ก็ไม่มีความผิดฐานร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตาม ป.อ. มาตรา 137 ประกอบมาตรา 83

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 137, 264, 268 ศาลได้สอบสวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ ระหว่างพิจารณา โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องจำเลยที่ 1 ศาลชั้นต้นอนุญาต และจำหน่ายคดีเฉพาะจำเลยที่ 1 ออกจากสารบบความ ต่อมาภายหลังสืบพยานเสร็จสิ้นแล้ว โจทก์ถึงแก่ความตาย นายขวัญชาย บุตรของโจทก์และเป็นผู้รับมอบอำนาจโจทก์ ยื่นคำร้องขอเข้าดำเนินคดีต่างผู้ตายศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 และที่ 3 โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณายืน โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาตรวจวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า เดิมโจทก์มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 9759 และ กับที่ดินโฉนดเลขที่ 13334 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ต่อมาเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2544 โจทก์จดทะเบียนให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 9760 แก่นางวีรนนหรือสายฝน บุตรของโจทก์ หลังจากนั้นโจทก์

จดทะเบียนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 9759 เป็นประกันหนี้กู้ยืมเงินไว้กับธนาคาร พ. ส่วนนางวีรณัน จดทะเบียนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 9760 เป็นประกันหนี้กู้ยืมเงินไว้กับธนาคาร อ. เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 จำเลยที่ 2 ทำสัญญาจะซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 9759 และ 9760 จากโจทก์ในราคา 9,500,000 บาท โดยมีนางพิมพ์นิภา มารดาของจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นบุตรของโจทก์ลงชื่อเป็นพยาน ในสัญญา วันรุ่งขึ้นโจทก์และนางวีรณันไปไถ่ถอนที่ดินทั้งสองแปลงที่จำนองไว้กับธนาคาร โดยจำเลยที่ 3 เป็นผู้ออกเงินค่าไถ่ถอน แล้วมีการจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์และจำเลยที่ 1 เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินทั้งสองแปลง โจทก์ลงลายมือชื่อในสำเนา บัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งมีข้อความที่จำเลยที่ 1 เป็นผู้เขียนว่า โจทก์กู้ยืมเงินจากจำเลยที่ 3 และ มอบโฉนดที่ดินเลขที่ 9759 ให้แก่จำเลยที่ 3 เป็นประกัน และโจทก์ลงลายมือชื่อใน หนังสือมอบอำนาจซึ่งยังไม่ได้มีการกรอกข้อความ เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2561 จำเลยที่ 1 ในฐานะ ส่วนตัวและในฐานะผู้รับมอบอำนาจโจทก์ นำหนังสือมอบอำนาจไปจดทะเบียนขายฝากที่ดินโฉนด เลขที่ 9759 และ 9760 แก่จำเลยที่ 3 มีกำหนด 6 เดือน เป็นเงิน 5,000,000 บาท ต่อมามีการขยาย ระยะเวลาขายฝากออกไปมีกำหนด 3 เดือน และเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562 จำเลยที่ 1 นำ หนังสือมอบอำนาจไปจดทะเบียนให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 13334 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง แก่จำเลยที่ 1 โดย เสนหาไม่มีค่าตอบแทน แล้วจำเลยที่ 1 จดทะเบียนขายฝากที่ดินแปลงดังกล่าวแก่จำเลยที่ 3 มีกำหนด 3 เดือน เป็นเงิน 1,500,000 บาท ในการจดทะเบียน ขายฝากที่ดินทั้งสามแปลงนั้น นาง พิมพ์นิภา กับจำเลยที่ 2 ลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือมอบอำนาจและนางสาวภรภัทร กับจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือมอบอำนาจ โดยจำเลยที่ 1 และที่ 3 ลงลายมือชื่อ รับรองในหนังสือมอบอำนาจทั้งสองฉบับดังกล่าวว่า โจทก์ผู้มอบอำนาจได้ลงลายมือชื่อต่อหน้า จำเลยที่ 1 ผู้รับมอบอำนาจ กับจำเลยที่ 3 ผู้รับซื้อฝาก และมีเจตนาจะทำการตาม หนังสือมอบอำนาจจริง โจทก์นำมูลคดีนี้ไปฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 3 เรื่อง ละเมิดและเพิกถอน นิติกรรม ต่อศาลจังหวัดพิษณุโลก ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ พ 1350/2562 หมายเลขแดงที่ พ 732/2563 ศาลจังหวัดพิษณุโลกพิพากษายกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ภาค 6 และศาลฎีกาพิพากษายืน คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการแรกว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่โดยโจทก์ฎีกาว่า คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 คัดลอกคำพิพากษา ศาลชั้นต้น มีการเพิ่มเติมประเด็นการขยายความของศาลอุทธรณ์ภาค 6 เพียงเล็กน้อย และไม่มีเหตุผลว่าเหตุใดศาลอุทธรณ์ภาค 6 จึงรับฟังข้อเท็จจริงและมีคำวินิจฉัยเช่นเดียวกับศาลชั้นต้น เป็นคำพิพากษาที่ไม่ขอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลต้องมีข้อสำคัญ ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 186 วรรคหนึ่ง (1) ถึง (9) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 โดยบทบัญญัติมาตราดังกล่าว (5) ถึง (8) กำหนดว่า ต้องมีข้อเท็จจริงซึ่งพิจารณาได้ความ เหตุผลในการตัดสินทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย บทมาตราที่ยกขึ้นปรับ และคำชี้ขาด ให้ยกฟ้องหรือลงโทษ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 มีรายการอันเป็น ข้อสำคัญดังที่กล่าวมาครบถ้วนแล้ว ทั้งศาลอุทธรณ์ภาค 6 ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของโจทก์โดยรับฟัง ข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานในสำนวนซึ่งเป็นพยานหลักฐานชุดเดียวกับคำพิพากษาศาลชั้นต้น และใช้ดุลพินิจวินิจฉัยซึ่งนำพยานหลักฐานทั้งปวง แล้วพิพากษายืนตามคำพิพากษา ศาลชั้นต้นให้ยกฟ้องโจทก์ แม้ข้อเท็จจริงซึ่งพิจารณาได้ความและเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยรวมทั้งบท มาตราที่ยกขึ้นปรับตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 จะเป็นอย่างเดียวกับคำพิพากษา

ศาลชั้นต้น แต่ก็ยังเป็นเพราะศาลอุทธรณ์ภาค 6 เห็นพ้องด้วยกับศาลชั้นต้นในการรับฟัง พยานหลักฐาน แล้วนำมาวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและปัญหาข้อกฎหมาย จึงไม่ถือว่าเป็นการคัดลอกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและเป็นคำพิพากษาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่โจทก์ฎีกาฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการต่อไปมีว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า ในคดีอาญาโจทก์มีหน้าที่ต้องนำสืบ พยานหลักฐานให้รับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้อง แต่คดีนี้โจทก์มี จำเลยที่ 1 เป็นประจักษ์พยานเพียงปากเดียวที่มาเบิกความยืนยันการกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ซึ่งศาลจะรับฟังลงโทษจำเลยที่ 2 และที่ 3 ได้เพียงใดนั้น คำเบิกความของจำเลยที่ 1 ต้องมี น้ำหนักมั่นคงประกอบด้วยเหตุผลน่าเชื่อถือ ควรแก่การจะรับฟังลงโทษจำเลยที่ 2 และที่ 3 ได้ ตาม ทางพิจารณาจำเลยที่ 1 เบิกความเป็นพยานโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 ต้องการกู้ยืมเงินจากจำเลยที่ 3 แต่ ไม่มีหลักประกัน จึงแจ้งโจทก์ว่ามีผู้ประสงค์จะซื้อที่ดิน จำเลยที่ 1 พาจำเลยที่ 2 ไปพบโจทก์เพื่อขอ ดูเอกสารเกี่ยวกับที่ดิน แล้วจำเลยที่ 1 ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ถ่ายรูปโฉนดที่ดินเลขที่ 9759 และ 9760 ไว้ อันเป็นการกระทำของจำเลยที่ 1 เพื่อให้ได้เงินกู้แต่ผู้เดียว แม้จำเลยที่ 1 อ้างว่า จำเลยที่ 3 บอกจำเลยที่ 1 ว่า ต้องจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อจำเลยที่ 1 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินด้วยจึงจะกู้ยืม เงินได้ แต่ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 3 มีส่วนร่วมหรือวางแผนให้จำเลยที่ 1 หลอกลวงโจทก์ให้ ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจแล้วนำไปปรอกรข้อความให้ผิดความประสงค์ของโจทก์ การที่ จำเลยที่ 2 ทำสัญญาจะซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 9759 และ 9760 จากโจทก์ก็ได้ความจากคำเบิกความ ของจำเลยทั้งสามตรงกันว่า จำเลยที่ 3 ไม่มีส่วนรู้เห็นและไม่ทราบเรื่องการทำสัญญาดังกล่าว โดยเฉพาะจำเลยที่ 2 มีอาชีพเป็นนายหน้าซื้อขายที่ดิน การที่จำเลยที่ 2 อ้างว่ามีผู้สนใจซื้อที่ดิน ทั้งสองแปลงและทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินกับโจทก์ จึงอาจจะเป็นเพราะจำเลยที่ 2 มุ่งหวังได้ บำเหน็จจากการซื้อ ซึ่งในวันไถ่ถอนจำนองที่ดินโฉนดเลขที่ 9759 และ 9760 จำเลยที่ 1 เป็น ผู้เขียนข้อความว่า โจทก์กู้ยืมเงินจากจำเลยที่ 3 ซึ่งจำเลยที่ 1 เบิกความเชื่อมกับคำเบิกความของ จำเลยที่ 2 และที่ 3 ว่า เงินที่ใช้เป็นค่าไถ่ถอนจำนองที่ดินทั้งสองแปลงเป็นเงินของจำเลยที่ 3 ในวัน ดังกล่าวมีนางวีรณันและสามี จำเลยที่ 1 และบิดามารดาของจำเลยที่ 1 อยู่ด้วย การทำหลักฐาน กู้ยืมเงินไว้ในสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของโจทก์ จึงมีเหตุผลให้รับฟังได้ว่า จำเลยที่ 1 กระทำ ไปเพื่อเป็นประกันค่าไถ่ถอนจำนองให้แก่จำเลยที่ 3 ส่วนที่จำเลยที่ 1 อ้างว่า เมื่อครบกำหนดตาม สัญญากู้ยืมเงิน จำเลยที่ 1 ไม่มีเงินชำระ จึงนำที่ดินโฉนดเลขที่ 9759 และ 9760 ไปจดทะเบียน ขายฝากแก่จำเลยที่ 3 นั้น จำเลยที่ 1 เบิกความว่า จำเลยที่ 3 บอกว่าการจดทะเบียนขายฝาก เฉพาะที่ดินส่วนของจำเลยที่ 1 ไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้ จำเลยที่ 1 จึงต้องหาวิธีเพื่อจดทะเบียน ขายฝากที่ดินทั้งสองแปลง แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเป็นการคิดวางแผนและกระทำของจำเลยที่ 1 เพียงผู้เดียว ที่จำเลยที่ 1 อ้างว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้นำหนังสือมอบอำนาจ 3 ฉบับ รวมทั้ง หนังสือมอบอำนาจไปให้โจทก์ลงลายมือชื่อที่โรงพยาบาล พ. โดยจำเลยที่ 2 หลอกลวงโจทก์ว่าจะ นำไปใช้ในการรื้อวัดที่ดินนั้น จำเลยที่ 1 เบิกความว่า จำเลยที่ 2 ขึ้นไปบนอาคารโรงพยาบาลเพื่อ นำหนังสือมอบอำนาจไปให้โจทก์ลงลายมือชื่อโดยลำพัง ส่วนจำเลยที่ 1 รออยู่ข้างล่าง แต่จำเลยที่ 1 เบิกความตอบทนายจำเลยที่ 2 ถามค้านว่า เหตุที่โจทก์ลงลายมือชื่อในเอกสารต่าง ๆ เพราะ จำเลยที่ 1 เป็นหลาน ลำพังจำเลยที่ 2 เป็นบุคคลภายนอก โจทก์คงจะไม่ยอมลงลายมือชื่อ และ เบิกความตอบทนายจำเลยที่ 3 ถามค้านว่า หากจำเลยที่ 1 ไม่เข้าไปร่วมพูดคุยกับโจทก์ โจทก์คงจะ ไม่ยอมลงลายมือชื่อในเอกสาร ข้ออ้างของจำเลยที่ 1 ที่ว่า จำเลยที่ 2 เป็นผู้นำหนังสือมอบอำนาจ

ไปให้โจทก์ลงลายมือชื่อ จึงมีข้อพิรุธและผิดปกติวิสัย ส่วนที่จำเลยที่ 1 เบิกความว่า จำเลยที่ 1 กล่าวว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 9759 และ 9760 จะหลุดการขายฝาก จึงนำที่ดินโฉนดเลขที่ 13334 ไปจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลยที่ 3 เพื่อชำระดอกเบี้ย ก็ได้ความจากคำเบิกความของจำเลยที่ 1 ว่า จำเลยที่ 1 จำเป็นต้องกระทำการดังกล่าว และเป็นผู้หยิบโฉนดที่ดินออกจากบ้านของโจทก์นำไปถ่ายสำเนาเอกสารแล้วนำไปเก็บไว้ที่บ้านของโจทก์ตามเดิม ซึ่งเป็นการหลอกลวงโจทก์โดยการวางแผนและกระทำของจำเลยที่ 1 เองทั้งสิ้น ที่จำเลยที่ 1 อ้างว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 แนะนำให้จดทะเบียนที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นชื่อจำเลยที่ 1 เสียก่อน แล้วจึงจดทะเบียนขายฝากแก่จำเลยที่ 3 และเป็นผู้บอกจำเลยที่ 1 ให้กรอกข้อความตามหนังสือมอบอำนาจ โจทก์คงมีแต่จำเลยที่ 1 ซึ่งมีพฤติการณ์เป็นผู้ได้ประโยชน์จากการหลอกลวงโจทก์เป็นพยานเบิกความลอย ๆ เพียงปากเดียว เป็นการง่ายที่จะกล่าวอ้าง แม้จำเลยที่ 1 มิได้เป็นจำเลยในคดีนี้แล้วเพราะโจทก์ถอนฟ้อง แต่ลักษณะคำเบิกความของจำเลยที่ 1 เป็นการขัดทอดว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้กระทำความผิด จำเลยที่ 1 เป็นเพียงเครื่องมือหรือถูกหลอกลวง มิได้เกิดจากการคิดวางแผนหรือการกระทำของจำเลยที่ 1 โดยตรง โดยเฉพาะที่จำเลยที่ 1 เบิกความอ้างว่า โจทก์ลงลายมือชื่อขยายกำหนดเวลาขายฝากโดยไม่ได้อ่านข้อความและไม่มีผู้ใดอ่านข้อความให้โจทก์ฟัง จำเลยที่ 1 ไม่มีความรู้ จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นผู้แนะนำโดยตลอดนั้น ก็ปรากฏตามหนังสือขยายกำหนดเวลาไถ่จากขายฝากว่า จำเลยที่ 3 มอบอำนาจให้จำเลยที่ 1 เป็นผู้จดทะเบียนขยายกำหนดเวลาขายฝาก โดยจำเลยที่ 3 มิได้ไปด้วย ประกอบกับได้ความจากคำเบิกความของนางสาวสิดานัน เจ้าพนักงานที่ดิน ซึ่งขณะเกิดเหตุทำงานอยู่ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ พ 732/2563 ของศาลจังหวัดพิษณุโลก ว่า นางสาวสิดานันเป็นผู้จัดพิมพ์หนังสือสัญญาขยายกำหนดเวลาไถ่ถอนขายฝากครั้งที่ 1 และนำเอกสารดังกล่าวไปให้โจทก์ลงลายมือชื่อ โดยนางสาวสิดานันได้อธิบายแล้วว่าสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาขยายกำหนดเวลาไถ่ถอนขายฝาก และยังสอบถามโจทก์ด้วยว่า เข้าใจไหม ถ้าเข้าใจก็ให้ลงลายมือชื่อ เหตุที่ต้องนำเอกสารดังกล่าวไปให้โจทก์ลงลายมือชื่อนอกอาคารสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก เพราะได้รับแจ้งว่าโจทก์เดินลำบาก จึงอำนวยความสะดวกให้ คำเบิกความของจำเลยที่ 1 จึงขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ได้ความจากคำเบิกความของนางสาวสิดานันในคดีแพ่งดังกล่าว เมื่อคำเบิกความของจำเลยที่ 1 มีลักษณะเป็นคำขัดทอดของผู้ร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ซึ่งศาลจะต้องรับฟังด้วยความระมัดระวัง และไม่ควรเชื่อพยานหลักฐานนั้นโดยลำพังเพื่อลงโทษจำเลย เว้นแต่จะมีเหตุผลอันหนักแน่น มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี หรือมีพยานหลักฐานประกอบอื่นมาสนับสนุนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227/1 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 คำเบิกความของจำเลยที่ 1 ซึ่งโจทก์ถอนฟ้องและอ้างเป็นพยานโจทก์ซึ่งมีข้อพิรุธขัดแย้งกันดังที่กล่าวมาจึงมีน้ำหนักน้อย โจทก์ต้องมีพยานอื่นประกอบจึงจะรับฟังลงโทษจำเลยที่ 2 และที่ 3 ได้ ส่วนที่โจทก์อ้างคำเบิกความของโจทก์ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ พ 732/2563 ของศาลจังหวัดพิษณุโลกเป็นพยาน เนื่องจากระหว่างการพิจารณาโจทก์เจ็บป่วยหนักไม่สามารถมาเบิกความต่อศาล ซึ่งโจทก์เบิกความในคดีแพ่งดังกล่าวว่า โจทก์ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจ ขณะยังไม่มีกรอกข้อความและไม่มีบุคคลใดลงลายมือชื่อ จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้โจทก์ไปสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ครั้งที่ 2 โดยอ้างว่า โจทก์ต้องลงลายมือชื่อในหนังสือยินยอมเพราะโจทก์เป็นเจ้าของที่ดิน และให้โจทก์นั่งรออยู่ตรงที่นั่งของประชาชนที่มาติดต่อ จากนั้นจำเลยที่ 1 และที่ 2 ไปทำเรื่องเกี่ยวกับการขอกู้ยืมเงิน แล้วนำเอกสาร

มาให้โจทก์ลงลายมือชื่อ โดยไม่ได้อ่านให้โจทก์ฟัง และโจทก์ไม่ได้อ่านเนื่องจากตามองไม่เห็น โจทก์ถามว่าทำไมต้องลงลายมือชื่อจำนวนมาก จำเลยที่ 1 และที่ 2 ตอบว่าต้องกู้ยืมเงินธนาคาร 3 แห่ง โจทก์ไม่เคยมีความคิดที่จะขายฝากที่ดินและยกให้ที่ดินแก่จำเลยที่ 1 ตามหนังสือมอบอำนาจนั้น เหตุที่โจทก์ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจเนื่องจากต้นฉบับโฉนดที่ดินอยู่ที่โจทก์ และโจทก์ไว้วางใจจำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นหลาน แต่คำเบิกความของโจทก์ดังกล่าวเป็นคำเบิกความในคดีอื่น มิได้เบิกความต่อหน้าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีนี้ แม้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 226/5 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ศาลอาจรับฟังคำเบิกความของพยานที่เบิกความไว้ในคดีอื่นประกอบพยานหลักฐานอื่นในคดีนี้ได้ และมีเหตุอันจำเป็นเนื่องจากโจทก์เจ็บป่วยหนักไม่สามารถมาเบิกความต่อศาล แต่ในการวินิจฉัยชี้ขาดน้ำหนักพยานที่จำเลยไม่มีโอกาสถามค้านนั้น ศาลจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง และไม่ควรเชื่อพยานหลักฐานนั้นโดยลำพังเพื่อลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227/1 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 เมื่อพิจารณาคำเบิกความของโจทก์แล้ว โจทก์ยอมรับว่าลงลายมือชื่อตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารจริง ส่วนที่โจทก์อ้างว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 นำหนังสือมอบอำนาจหลายฉบับไปให้ลงลายมือชื่อ อ้างว่าต้องทำเรื่องขอกู้ยืมเงินธนาคารนั้น จำเลยที่ 1 เบิกความว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไปหาโจทก์ที่โรงพยาบาล พ. จำเลยที่ 2 ไปพบโจทก์และให้โจทก์ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจโดยอ้างว่าจะนำไปใช้ในการรังวัดที่ดิน ในวันนั้นจำเลยที่ 2 ให้โจทก์ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจ 3 ฉบับ ส่วนในวันจดทะเบียนขายกำหนดเวลาขายฝาก จำเลยที่ 1 บอกโจทก์ให้ไปสำนักงานที่ดินอ้างว่าเอกสารหลักเขตไม่เรียบร้อย และจำเลยที่ 1 เบิกความอีกว่า โจทก์ลงลายมือชื่อในหนังสือมอบอำนาจและยินยอมขายกำหนดเวลาขายฝาก โดยโจทก์เข้าใจว่าเป็นการขายที่ดิน คำเบิกความของโจทก์ในคดีแพ่งดังกล่าว จึงแตกต่างขัดแย้งกับ คำเบิกความของจำเลยที่ 1 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อเท็จจริงได้ความจากนางสาวภรภัทรพยานโจทก์ว่า เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562 จำเลยที่ 1 และมารดาของจำเลยที่ 1 ไปหาพยานที่บ้าน ขอให้พยานลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือมอบอำนาจอ้างว่าจะไปโอนที่ดิน ขณะที่พยานลงลายมือชื่อในช่องพยานยังไม่มีกรรอกข้อความ มีเพียงลายมือชื่อของโจทก์ในช่องผู้มอบอำนาจเท่านั้น พยานหลักฐานของโจทก์ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 3 มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำหนังสือมอบอำนาจ แม้จำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อเป็นพยานในหนังสือมอบอำนาจแต่จำเลยที่ 3 ก็เบิกความยืนยันว่า จำเลยที่ 1 ขอให้จำเลยที่ 3 ช่วยลงลายมือชื่อเนื่องจากพยานในหนังสือมอบอำนาจขาดไป 1 คน และขณะลงลายมือชื่อมีการกรอกข้อความในหนังสือมอบอำนาจแล้ว คำเบิกความของโจทก์ในคดีแพ่งซึ่งจำเลยที่ 2 และที่ 3 ไม่มีโอกาสถามค้านในคดีนี้ จึงมีน้ำหนักน้อยเช่นกัน ส่วนพยานอื่นของโจทก์มิใช่พยานที่รู้เห็นหรือเกี่ยวข้องกับการจัดทำหนังสือมอบอำนาจแต่อย่างใด พยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบมาจึงยังไม่มีน้ำหนักมั่นคงเพียงพอให้รับฟังได้โดยปราศจากสงสัยว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ปลอมและใช้หนังสือมอบอำนาจปลอมและจำเลยที่ 3 ร่วมกับจำเลยที่ 1 ปลอมและใช้หนังสือมอบอำนาจปลอมตามฟ้อง กรณีต้องยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 227 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการสุดท้ายมีว่า จำเลยที่ 3 กระทำความผิดฐานร่วมกันแจ้งข้อความ

อันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้จำเลยที่ 3 แจ้งข้อความแก่นางศรัญญา เจ้าพนักงานที่ดิน โดยให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อรับรองตามหนังสือมอบอำนาจซึ่งมีข้อความตามตราประทับว่า "... จำเลยที่ 3 ผู้รับซื้อฝากขอให้ถ้อยคำว่าผู้มอบได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า และมีเจตนาจะทำการตามหนังสือมอบอำนาจนี้จริง..." กับแจ้งข้อความโดยให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อรับรองตามหนังสือสัญญาขายฝากที่ดิน แผ่นที่ 2 ซึ่งมีข้อความตามตราประทับว่า "...ในการทำสัญญานี้ จำเลยที่ 3 ได้ติดต่อกับเจ้าของที่ดินโดยตรง..." และแจ้งข้อความแก่นางสาวอรสา เจ้าพนักงานที่ดิน โดยให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อรับรองตามหนังสือมอบอำนาจ ซึ่งมีข้อความที่เขียนด้วยปากกาว่า "...จำเลยที่ 3 ผู้รับซื้อฝาก ขอให้ถ้อยคำว่า ผู้มอบได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า และมีเจตนาจะทำการตามหนังสือมอบอำนาจนี้จริง..." แต่ได้ความจากนางศรัญญาและนางสาวอรสาเบิกความว่า นางศรัญญาและนางสาวอรสาเป็นผู้บอกให้จำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อ และข้อความตามหนังสือมอบอำนาจและสัญญาขายฝากข้างต้น เป็นไปตามระเบียบของกรมที่ดินที่จัดทำขึ้นเพื่อป้องกันการฟ้องร้องเจ้าพนักงานที่ดินให้รับผิดในภายหลังเท่านั้น เมื่อบันทึกถ้อยคำดังกล่าวเป็นการปฏิบัติตามคำสั่งกรมที่ดินเพื่อป้องกันมิให้กรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินถูกฟ้องให้รับผิดทางแพ่ง จึงมิใช่บันทึกถ้อยคำตามนัยแห่งกฎหมายหรือตามหน้าที่ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทั้งตามเนื้อความแห่งบันทึกถ้อยคำนั้นยังมีข้อความว่า ถ้าเกิดความผิดพลาดเพราะผิดตัวเจ้าของ จำเลยที่ 3 ขอรับผิดชอบเองทั้งสิ้น อันเป็นการกำหนดให้จำเลยที่ 3 เป็นผู้รับผิดในกรณีมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น เช่นนี้ เมื่อโจทก์ได้ลงลายมือชื่อตามหนังสือมอบอำนาจจริง แม้ความจริงโจทก์มิได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าจำเลยที่ 3 การกระทำของจำเลยที่ 3 ก็ไม่เป็นความผิดฐานร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 ประกอบมาตรา 83 ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน

องค์คณะ

ณรงค์ ประจุมาศ · สัญญา ภูริภักดี · ชาตรี หาญไพโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/765/2567>